

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521010218
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8521010218.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Lucie Bašistovej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 27.10.2022, v trestnej veci obžalovaného A. B. pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/45/2021 zo dňa 11.03.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 1T/45/2021 zo dňa 11.03.2022 bol podľa 285 písm. b) Trestného poriadku obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., trvale bytom B. XXX/XX, D., okr. C. D., oslobodený spod obžaloby okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa sp. zn. Pv/164/21/7710 zo dňa 02.09.2021, pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že

- dňa 29.5.2021 v čase okolo 05:30 hod. pri čerpacom stanici Tankol, nachádzajúcej sa na ulici Jarmočnej 125 v Starej Ľubovni, napadol svojho brata D. B., trvale bytom D., B. XXX/XX, E. C. D. po tom, čo ho poškodený dusil rukami v oblasti krku a to tak, že ho udrel najmenej dvakrát päťou zospodu do tváre, následne na to sa váľali po zemi a ešte jeden krát ho udrel, keď na ňom sedel a to päťou vyššie do oblasti hlavy, na čo poškodený D. B. ostal na zemi ležať a upadol do stavu bezvedomia, čím poškodenému D. B. spôsobil ľahké zranenie, ktoré obmedzovali poškodeného v obvyklom spôsobe života do siedmich dní,

pretože skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku súd odkázal poškodenú stranu Všeobecnú zdravotnú poisťovňu, a.s. s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal, ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní, okresný prokurátor odvolanie v neprospech obžalovaného. V písomnom odôvodnení odvolania poukázal na to, že medzi obžalovaným A. B. a poškodeným D. B. došlo k fyzickému incidentu, ktorý síce začal poškodený D. B., avšak má za to, že obrana obžalovaného A. B. bola neprimeraná a zo strany obžalovaného nešlo o nutnú obranu z dôvodu, že obžalovaný fyzicky napadol poškodeného v čase, kedy už bol poškodený spacifikovaný. Obžalovaný silno udrel poškodeného do tváre, následkom čoho poškodený ihneď upadol do bezvedomia, čo svedčí o väčšej intenzite úderu obžalovaného. Odvolateľ ďalej poukázal na skutočnosť, že poškodený v čase útoku obžalovaného ležal chrbtom na zemi a obžalovaný si musel byť vedomý toho, že úderom do tváre mu môže spôsobiť zranenia, najmä keď sa hlava opierala o tvrdú podložku. Z vykonaného dokazovania je, podľa odvolateľa, taktiež zrejmé, že poškodený utrpel nielen otras mozgu a kožné odreniny, ale následným CT vyšetrením mozgu bolo zistené aj začínajúce presiaknutia podkožia vľavo v temenej oblasti na ploche 3 mm s tým, že sa jednalo o podkožnú krvnú

podliatinu. Odvolateľ zdôraznil, že pre fyzických napadnutiach pri posúdení materiálneho znaku podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona /ďalej len Tr. zák./ je potrebné brať do úvahy, či poškodenému bola spôsobená výraznejšia ujma na zdraví, pričom pre trestnosť podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. sa nevyžaduje ublíženie na zdraví podľa § 123 ods. 2 Tr. zák., taktiež aj samotný spôsob prevedenia útoku, ktorý pôsobí značne brutálne, aj keď skutočná ujma na zdraví je minimálna, ako aj intenzita útoku páchatela na poškodeného. Odvolateľ má za to, že okresný súd nesprávne vyhodnotil vykonané dokazovanie a konanie obžalovaného mal kvalifikovať ako trestný čin výtržníctva v zmysle podanej obžaloby, pričom v závere odvolateľ poukázal na skutočnosť, že z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, že v prípade, ak už súd nevyhodnotil konanie obžalovaného ako trestný čin, prečo by konanie obžalovaného nemohlo byť prejednané príslušným orgánom ako priestupok. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolateľ navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil prvostupňové rozhodnutie Okresného súdu a vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu okresného prokurátora sa písomne vyjadril obžalovaný A. B. prostredníctvom svojho obhajcu, kde v celom rozsahu odkázal na svoje vyjadrenie v rámci hlavného pojednávania. Podľa jeho názoru okresný súd správne vyhodnotil vykonané dokazovanie a správne meritórne rozhodol. Odôvodnenie napadnutého rozsudku vyčerpávajúco a logicky argumentuje oslobodenie spod obžaloby, ktorá sama osebe pôsobí rozporuplne a nedôvodne. Z vykonaného dokazovania je, podľa obžalovaného, zrejmé, že agresorom a iniciátorom celého konfliktu bol poškodený, pričom z jeho strany šlo len o nevyhnutnú obranu. Záverom obžalovaný zdôraznil, že svojím konaním nenaplnil žiadny zo skutkových znakov trestného činu výtržníctva. Podľa jeho názoru rozsudok nevykazuje žiadne vady, ani chyby, práve naopak vyčerpávajúco odôvodňuje jeho oslobodenie spod obžaloby. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Na základe podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku /ďalej len Tr. por./, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v prejednávanej veci prítomnosť dovolacích dôvodov nezistil a po takomto preskúmaní dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Okresný súd oprel svoj záver, že v danom prípade skutok, pre ktorý bola na obžalovaného podaná obžaloba, sa síce stal, avšak tento skutok nie je trestným činom z dôvodu nutnej obrany, oprel o výsledky vykonaného dokazovania, z ktorých vyplýva, že medzi obžalovaným a poškodeným došlo k incidentu v dôsledku atakov poškodeného na obžalovaného a teda obžalovaný svojím konaním nenaplnil žiaden z pojmových znakov uvedeného trestného činu. V odôvodnení oslobodzujúceho rozsudku okresný súd poukázal na výpoveď obžalovaného, výpovede poškodeného a výpovede svedkov F. F., G. C. a H. I., na základe ktorých podľa jeho názoru vyvstávajú viac než dôvodné pochybnosti o tom, či možno konanie obžalovaného, vzhľadom na predchádzajúce ataky zo strany poškodeného voči nemu, naozaj vyhodnotiť ako žalovaný prečin. Okresný súd poukázal aj na závery znaleckého posudku A. B., kde boli objektivizované zranenia, ktoré dňa 29.5.2021 poškodený utrpel, pričom znalec poukázal na to, že intenzita násillia na oblasť hlavy bola malého stupňa.

Za relevantný dôkaz, na základe ktorého mala byť preukázaná skutočnosť, či k napadnutiu poškodeného došlo zo strany obžalovaného, považoval okresný súd obsah obrazového záznamu, prehratého na hlavnom pojednávaní, postupom podľa § 270 ods. 2 Tr. por.. Po vzhliadnutí obrazového záznamu, nebolo podľa názoru okresného súdu možné prijať iný záver ako ten, že obžalovaný svojím konaním nenaplnil žiaden z pojmových znakov uvedeného trestného činu.

Preskúmaním obsahu napadnutého rozhodnutia, ako i obsahu podaného opravného prostriedku a obsahu spisového materiálu, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal všetky dostupné dôkazy, na základe ktorých náležite zistil skutkový stav. Pokiaľ ide o skutkové zistenia okresného súdu, tieto majú úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a nevykazujú vady, ktoré by mali základ v nesprávnej aplikácii ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por.. Okresný súd v odôvodnení oslobodzujúceho rozsudku v súlade s ustanovením § 165 ods. 2 Tr. por. riadne, logicky a presvedčivo vložil, ktoré skutočnosti mal za preukázané, o aké dôkazy sa pri svojom rozhodovaní oprel, a akými úvahami sa

spravoval pri ich hodnotení tak jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Krajský súd tak nemal pochybnosti o správnosti výroku v oslobodzujúcom rozsudku, pretože tento zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania na hlavných pojednávaniach.

Po zhodnotení doteraz vykonaných dôkazov krajský súd zistil, že dňa 29.05.2021 v čase okolo 05.15 hod. došlo pri čerpacej stanici Tankol, nachádzajúcej sa na ulici Jarmočnej 125 v Starej Ľubovni, k fyzickému incidentu medzi obžalovaným A. B. a jeho bratom poškodeným D. B.. Túto skutočnosť potvrdil tak obžalovaný, ako aj poškodený a tam prítomní svedkovia G. C., F. F. a H. I., ktorí boli prítomní pri incidente.

Obžalovaný A. B. spáchanie skutku poprel a na svoju obranu uviedol, že v deň incidentu s bratom D. B. viac vypili. S kamarátmi skončili na benzínke, kde sa s bratom pohádal. Pamätá si, že sa rozprával s kamarátom, pričom si jeho brat myslel, že na neho útočí, preto ho brat chytil pod krk, spočiatku len trochu, potom pritlačil. Tento bratov útok odvracal tak, že ho tiež chytil pod krk a potom ho odstrčil a v tom sa pochytili, išlo o bratskú potýčku, ktorá nedopadla najlepšie. Veľa si nepamätá, vie, že spadli na zem, kde sa ešte naťahovali. Pripustil, že možno brata udrel, keď už ležal na zemi na asfalte, neudrel ho silno, už nemal takú motoriku, pretože bol opitý, brata udrel asi päťkrát. Pamätá si, ako brat ležal v bezvedomí na zemi, chcel ho zodvihnúť, snažil sa ho prebrať, nedarilo sa mu to. Zamestnanec pumpy zavolał sanitku. Zároveň uviedol, že celú túto potýčku vyvolal, resp. vyprovokoval jeho brat, ktorý na neho zaútočil ako prvý.

Z výpovede poškodeného D. B. nevyplýva, aby usvedčoval obžalovaného, keď vypovedal, že mal nervy a chcel ísť domov, brat domov nechcel ísť, preto ho chytil pod krk a potom sa prebral až v nemocnici.

Obžalovaného zo žalovanej trestnej činnosti neusvedčujú ani ďalší, vo veci vypočutí svedkovia. Z výpovede svedka F. F. vyplýva, že bol svedkom incidentu medzi poškodeným a obžalovaným, kedy bitku vyvolal poškodený, ktorý ako prvý udrel obžalovaného, pričom v útoku na obžalovaného pokračoval aj po tomto údere. Poškodený sa začal brániť, až keď ho poškodený začal dusiť. Svedok G. C. bol svedkom toho, ako obaja, teda poškodený a obžalovaný už ležali na sebe tak, že jeden držal druhého a vlastne sa dohadovali, či idú domov. Svedok H. I. prišiel na miesto incidentu v čase, keď poškodený a obžalovaný už ležali na zemi, jeden z nich bol v bezvedomí. K samotnému incidentu uviedol, že možno obžalovaný buchol raz poškodeného, a to v čase, keď ležali na zemi.

Ani výsledky znaleckého dokazovania nenasvedčujú podanému odvolaniu, pretože znalec pri vzniknutých poraneniach poškodeného - otras mozgu ľahkého stupňa a kožné odreniny na krku vpravo, na pravom zápästí a na oboch kolenách konštatoval, že ide z lekárskeho hľadiska o poranenia ľahké. Otras mozgu poškodeného mohol vzniknúť po úderoch päťou inou osobou na oblasť hlavy, a to na temennú oblasť vľavo, resp. na oblasť nosa silou malej, nanajvýš strednej intenzity, lebo v oblasti tváre nedošlo k tržnými ranám ani ku krvným podliatinám a opuchom. Vzhľadom na opitosť poškodeného, a tým aj znížené reflexy, mohlo dôjsť po uvedených úderoch k prudkým výkyvom hlavy aj pri menšej intenzite pôsobiaceho násillia na oblasť hlavy, pričom otras mozgu vznikol pohybom mozgu vo vnútri lebky. Kožné odreniny na krku vpravo mohli vzniknúť pri zápase škrtením odevom alebo nechtami útočníka, kožné odreniny na pravom zápästí a kolenách vznikli pravdepodobne posunom tela po zemi, eventuálne pri pretáčaní sa pri fyzickom incidente.

Priebeh celého incidentu zachytáva kamerový záznam, s obsahom ktorého sa okresný súd na hlavnom pojednávaní zákonným postupom oboznámil.

Vzhľadom na vyššie uvedené má krajský súd za to, že vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že to bol práve poškodený, ktorý ako prvý začal útočiť na poškodeného, čo vyplýva aj zo samotnej výpovede poškodeného, keď uviedol, že keď obžalovaný odmietol ísť domov, mal nervy, preto ho chytil zozadu pod krk. Táto skutočnosť nepochybne vyplýva aj zo záznamu zachytávajúcom priebeh celého incidentu, z ktorého je zjavné, že do momentu, kedy obžalovaný prvýkrát zaútočil na poškodeného, bol obžalovaný vystavený viacerým atakom zo strany poškodeného.

Krajský súd konštatuje, že zabezpečený kamerový záznam nasvedčuje obranným tvrdeniam obžalovaného v tom zmysle, že predovšetkým on sám bol fyzicky napadnutý poškodeným a on sa len bránil.

K námietke odvolateľa, že okresný súd mal konanie obžalovaného kvalifikovať v zmysle podanej obžaloby ako trestný čin výtržníctva, krajský súd uvádza nasledovné.

Prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. spácha ten, kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného. Objektom tohto trestného činu je záujem na ochrane pokojného občianskeho spoluzitia pred závažnejšími útokmi narušujúcimi verejný pokoj a poriadok. Význam zákonného znaku „výtržnosť“ spočíva v tom, že predstavuje spojnicu medzi konaním páchatela a objektom trestného činu, ktorým je záujme na ochrane verejného poriadku. Nie každé napadnutie iného, ku ktorému dôjde na mieste verejnosti prístupnom, je vždy výtržnosťou. Pre prípady, kedy má napadnutie iného povahu výtržnosti, je typické to, že páchatel koná svojvoľne, bezohľadne, arogantne, že v jeho konaní absentuje priateľný alebo ospravedlniteľný dôvod a že je výrazom záporného vzťahu k verejnému poriadku, prejavom neúcty ku spoločnosti ako celku, prostriedkom sebaapresadzovania na úkor verejnosti a pod..

Žiaden zo svedkov nepotvrdil svojvoľné a arogantné správanie obžalovaného, resp. také správanie, z ktorého by bolo možné vyvodiť negatívny postoj obžalovaného k rešpektovaniu pravidiel občianskeho spolunažívania, resp. negatívneho vzťahu k verejnému poriadku.

Podľa ustanovenia § 25 Tr. zák., o nutnej obrane, čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený Trestným zákonom, nie je trestným činom. Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu. Ten, kto odvracia útok spôsobom uvedeným v odseku 2, nebude trestne zodpovedný, ak konal v silnom rozrušení spôsobenom útokom, najmä v dôsledku zmätku, strachu alebo zľaknutia. Základnou podmienkou nutnej obrany je, aby sa odvracal útok, ktorým je úmyselné alebo nedbanlivostné ľudské konanie. Útok musí priamo, teda bezprostredne hroziť alebo trvať, a preto nejde o nutnú obranu vtedy, keď útok už fakticky skončil alebo kde napadnutý reaguje na útok takým spôsobom, že útok v skutočnosti odpláca a nie odvracia. Teda v tých prípadoch, kedy po skončení útoku sám napadnutý prejde do útoku s úmyslom vysporiadať sa s útočníkom, od ktorého už nebezpečenstvo nehrozí. V takom prípade je občan trestne zodpovedný, ale len za následok, ktorý zavinene spôsobil touto časťou svojho konania - teda pri odplácaní útoku. Pri nutnej obrane, pri splnení vyššie citovaných zákonných podmienok, sa nevyžaduje primeranosť obrany v zmysle úplnej úmernosti (proporcionality) medzi významom ohrozeného spoločenského vzťahu a vzťahu dotknutého obranou. Ak má byť nutná obrana úspešná, môže a niekedy aj musí napadnutý použiť intenzívnejšie konanie alebo účinnejšie prostriedky než použil útočník. Nesmie ale ísť o konanie alebo prostriedky celkom zjavne neprimerané povahe a nebezpečnosti útoku. Pri posudzovaní primeranosti obrany a útoku treba v zmysle citovaného ustanovenia o nutnej obrane brať do úvahy intenzitu oboch akcií, ako aj škodu, ktorá hrozila z útoku a škodu spôsobenú v obrane. Škoda spôsobená v obrane môže byť väčšia ako škoda, ktorú útočník spôsobil napadnutému alebo ktorá hrozila z jeho útoku. Nesmie však byť medzi nimi celkom zjavný nepomer.

Okresný súd na základe vykonaného dokazovania správne ustálil, že prvý použil, úmyselne násilie voči fyzickej integrite iného, práve poškodený. Krajský súd dodáva, že aj po tomto prvotnom napadnutí poškodený neprestal obžalovaného napádať, pričom dokonca kamerový záznam nasvedčuje tomu, že poškodený obžalovaného škrtil.

Za tejto situácie okresný súd správne vyhodnotil, že obžalovaný mal rozumný a opodstatnený dôvod obávať sa, že mu zo strany poškodeného bezprostredne hrozí útok proti jeho telesnej integrite, voči ktorému útoku má obžalovaný právo sa brániť v rámci nutnej obrany v intenciách ustanovenia § 25 Tr. zák.. Pokiaľ ide o spôsob obžalovaným použitej obrany, ani podľa názoru krajského súdu zistené údery päťou obžalovaného do oblasti hlavy poškodeného nemožno považovať v danom prípade za celkom zjavne neprimerané priamo hroziacemu útoku. Keďže účelom nutnej obrany je eliminovať nebezpečenstvo hroziaceho alebo trvajúceho útoku, pri existencii takejto hrozby voči telesnej integrite, použitie úderu päťou do oblasti hlavy útočníka, podľa právneho názoru krajského súdu, s poukazom na vyššie uvedené právne východiská nie je možné považovať za celkom zjavne neprimeraný

spôsob obrany v zmysle § 25 ods. 2 Tr. zák., pokiaľ takýto útok nebude pokračovať aj potom, čo schopnosť útočníka útočiť bola eliminovaná. Pre posúdenie primeranosti obrany preto nie je rozhodné, či brániaca sa osoba použila jeden alebo viac takýchto úderov, ale rozhodné je to, či brániaca osoba neútočila aj po tom, čo bolo eliminované trvanie hrozby nebezpečenstva útoku zo strany útočníka. Vychádzajúc z uvedeného a z nepochybne preukázanej skutočnosti, že obžalovaný okamžite po zistení, že poškodeného spacifikoval, resp. že po jeho údere päťou poškodený upadol do bezvedomia, už nijakým spôsobom na poškodeného neútočil, naopak, snažil sa ho prebrať a poskytnúť mu pomoc, nie je v danom prípade právne významné, či obžalovaný zaútočil na hlavu poškodeného jedným, alebo dvomi bezprostredne nasledujúcimi údermi rukou.

Na základe uvedeného dospel aj krajský súd k záveru, že konanie obžalovaného bolo potrebné zákonne a odôvodnene posúdiť ako konanie v nutnej obrane, nakoľko obrana bola celkom zjavne primeraná útoku, kedy obžalovaný reagoval na útok poškodeného primeraným spôsobom v čase, kedy útok začal, a kedy ešte trval. Obžalovaný nebol tým, kto vyprovokoval a začal útok.

K námietke odvolateľa, že obrana obžalovaného bola neprimeraná, a to z dôvodu, že obžalovaný zaútočil na poškodeného v čase, keď tento už mal byť spacifikovaný, krajský súd upriamuje pozornosť na to, že v pozícii útočníka nebol obžalovaný, ale poškodený, pretože ten bezdôvodne fyzicky zaútočil na obžalovaného, v dôsledku čoho sa obžalovaný začal brániť, a to takým spôsobom, že po tom, ako sa vymanil zo zovretia poškodeného, kedy ho poškodený dokonca škrtil držiak ho za krk, mu zasadil úder päťou do tváre a následne mu zasadil aj druhý úder s jednoznačným cieľom ukončiť konflikt. Neurobil to silným úderom, pričom bezprostredne na to pomáhal poškodenému dostať sa z bezvedomia. Podľa názoru krajského súdu na to, aby obžalovaný za vyššie popísaných okolností účinne odvrátil trvajúci útok poškodeného, musel zvoliť len obranu fyzickú a pokiaľ uderil poškodeného päťou do tváre ľahkou, nanajvýš strednou intenzitou, bola jeho obrana primeraná útoku poškodeného, aj osobe útočníka. Ani skutočnosť, že obžalovaný po prvom údere päťou zasadil poškodenému aj ďalší úder päťou, nie je možné vyhodnotiť ako neprimeranú obranu, pretože z predchádzajúceho nevyspytateľného správania poškodeného, obžalovaný objektívne mohol nadobudnúť dojem, že len jedným úderom do tváre poškodený s útokom neprestane.

V prejednávacom prípade sám poškodený vo svojej výpovedi uviedol, že to bol on, kto prvý chytil obžalovaného pod krk, lebo mal nervy, že obžalovaný s ním nechcel ísť domov, z čoho jednoznačne vyplýva, že iniciátorom fyzického konfliktu bol práve obžalovaný. Úplný a presný priebeh celého incidentu je zrejmý z kamerového záznamu, ktorý predmetný incident zachytáva a z ktorého bezpochyby vyplýva rovnaký záver, a teda, že konflikt ako prvý začal poškodený, ktorý v predmetnom konflikte pokračoval, a to až do fyzického napadnutia obžalovaným už viackrát vyššie uvedeným spôsobom. Konanie obžalovaného, ktoré bolo reakciou na úmyselné, neprimerané a neadekvátne konanie poškodeného, spočívajúce vo viacerých útokoch na obžalovaného, nie je možné hodnotiť ako konanie napíňajúce znaky výtržnosti, a to aj napriek skutočnosti, že sa tohto konania dopustil na mieste verejnosti prístupnom.

Okresný súd teda správne vyhodnotil, že obrana obžalovaného tak, ako bola preukázaná záznamom z CD nosiča a nepriamo aj výpoveďami svedkov a znaleckým posudkom, bola primeraná trvajúcemu útoku poškodeného. Intenzita úderu bola malá, nanajvýš strednej intenzity, o čom svedčia zranenia poškodeného a tomu zodpovedajú závery znalca A. J. B.. Ak by obžalovaný naozaj chcel odplácať útok a útočiť, mohol tak spraviť už omnoho skôr, ako prvýkrát uderil poškodeného. Z vykonaného dokazovania je totiž zrejmé, že obžalovaný sa po celý čas pokúšal poškodeného ukludniť a predísť incidentu najprv slovnou, potom aj naznačeným pohybom rúk, a neskôr odsotením poškodeného od seba, ktorý ho držiak od chrbta rukami okolo krku vyťahoval z lavičky. Zo záznamu je pritom evidentné, že počas toho, ako si obžalovaný sadol za stôl spolu so svedkami C. a F., nevyvíjal žiadnu aktivitu smerujúcu k akejkoľvek provokácii poškodeného, počas celej doby sedel na jednom mieste zaujatý zrejme pretláčaním rúk s tam prítomným svedkom C.. Obžalovaný toleroval fyzické ataky poškodeného smerujúce voči nemu a to až do situácie, kedy na neho poškodený bezdôvodne, až nevysvetliteľne zaútočil a to takým spôsobom, že sa na neho zahnal rukou, pričom sa obžalovaný bránil tak, že sa zohol a v tom ho poškodený zvalil na zem, kde ho udieral päťami, následne chytil okolo krku a pravou rukou na neho ďalej útočil. Je zjavné, že útok poškodeného nebol jednorazový, práve naopak, bol pretrvávajúci a vzhľadom na skutočnosť, že poškodený držal obžalovaného zozadu okolo krku, nie je vylúčené, že dlhšie trvajúcim tlakom vyvíjaným na mäkké tkanivá v oblasti krku, by mohlo dôjsť k závažným, v krajnom prípade až k fatálnym následkom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ani krajský súd nemal za to, že obrana obžalovaného voči útoku poškodeného bola zjavne neprimeraná, pričom podľa odbornej literatúry „celkom zjavne“ je to, čo je nepochybné, jasné, očividné najmä z hľadiska predstáv osoby, ktorá sa bráni (pozri R41/1980). Slovom „celkom zjavne“ sa vyjadruje veľmi široká možnosť konať v nutnej obrane. Hranice obrany „nie celkom zjavne neprimeranej“ sú oveľa širšie než obrany „primeranej“. Kritériom celkom zjavnej neprimeranosti obrany sú všetky okolnosti konkrétneho prípadu, najmä však spôsob útoku (charakter útoku, proti akým záujmom útok smeruje, spôsob jeho vykonania, použité prostriedky), miesto a čas útoku (či k útoku došlo na osamelom mieste bez možnosti pomoci iného, v nočných hodinách), okolnosti vzťahujúce sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu (pomer fyzických síl, pomer pohlaví). Je právom občana rozhodnúť sa pre obranu alebo pre iné východisko (napr. privolanie polície). Ak má byť nutná obrana úspešná, môže a niekedy aj musí napadnutý použiť intenzívnejšie konanie alebo účinnejšie prostriedky, než použil útočník. Od brániaceho sa nemožno žiadať, aby vyčkával a spoliehal sa na náhodu, že škoda, ktorá objektívne i podľa jeho predstavy z útoku hrozí, nenastane, a aby nepoužil primerané a dostupné prostriedky, aby hroziaci útok znemožnil a útočníka zneškodnil. Pritom je potrebné vychádzať zo zásady, že riziko vyvolané útokom by mal niesť útočník, a nie obranca. Útočník svojím jednostranným konaním totiž vyvolal situáciu, za ktorej bola použitá nutná obrana, a preto by sa ustanovenia § 25 Tr. zák. malo uplatňovať v prospech obrancu čo najvýraznejšie a najširšie (samozrejme v súlade so zákonom). Konanie v nutnej obrane nemôže byť považované za útok, pretože nespĺňa podmienku protiprávnosti. Obrana sa pritom nemusí obmedzovať len tzv. „pasívnu obranu“ (ustupovanie, odvracanie rán a pod.), ale môže byť aj aktívna, pokiaľ neprekročí obranca medze nutnej obrany, pričom sa z brániacej osoby nestáva útočník. O tom, kto je obranca a útočník, rozhoduje zásadne iniciatíva na začiatku stretnutia a nie jeho ďalší priebeh. K námietke odvolateľa, že sila úderov obžalovaného nebola malá, keďže poškodený následkom úderov upadol do bezvedomia, krajský súd opätovne poukazuje na objektívne závery znaleckého skúmania, z ktorých jednoznačne vyplýva záver, že úder zo strany obžalovaného bol vedený iba malou, nanajvýš strednou intenzitou. V tomto smere ja javí byť nie menej významným aj konštatovanie znalca, že vzhľadom na opilosť poškodeného mohlo dôjsť po takých úderoch k prudším výkyvom hlavy i pri menšej intenzite pôsobiaceho násillia na oblasť hlavy.

Na základe uvedeného odvolací súd uzatvára, že konanie obžalovaného bolo potrebné posúdiť ako konanie v nutnej obrane, nakoľko obrana bola celkom zjavne primeraná útoku, kedy obžalovaný reagoval na útok poškodeného zisteným spôsobom v čase, kedy útok začal, teda ešte trval a obžalovaný nebol tým, kto vyprovokoval a začal útok. V prípade, ak sa skutkový dej uvedený v obžalobe síce stal, avšak nie je trestným činom v dôsledku okolností vylučujúcich protiprávnosť činu, bolo potrebné postupovať v zmysle § 285 písm. b) Tr. por., teda tak, ako v tomto prípade. Nenaplnenie znakov skutkovej podstaty žalovaných trestných činov tu spočíva v absencii subjektívnych znakov.

Na základe uvedeného teda krajský súd v súlade so závermi rozsudku okresného súdu konštatuje, že dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní smerujú k jednoznačnému záveru, že vyššie popísaný skutok napadnutého rozsudku nie je trestným činom tak, ako to má na mysli zákonné ustanovenie § 8 Tr. zák., a to s ohľadom na dokazovanie preukázané konanie obžalovaného v nutnej obrane podľa § 25 ods. 1 Tr. zák., keďže, ako je to vyššie odôvodnené, obžalovaný činom inak trestným odvracal priamo hroziaci a trvajúci útok poškodeného na záujem chránený Trestným zákonom, pričom popísané okolnosti predmetnej udalosti (vrátane uvedenej judikatúry) vylučujú možnosť prijať záver, že by obrana obžalovaného bola celkom zjavne neprimeraná útoku podľa § 25 ods. 2 Tr. zák., a to s ohľadom na spôsob útoku, miesto a čas útoku, ako i na osobu útočníka (poškodeného) a obrancu (obžalovaného) tak, ako sú tieto faktory vyššie charakterizované.

Vzhľadom na to, že bolo preukázané, že obžalovaný konal v nutnej obrane, teda za okolností vylučujúcich trestnosť činu, neboli zistené ani podmienky pre posúdenie zisteného skutku ako protiprávneho konania v podobe priestupku.

Krajský súd, ako odvolací súd, na základe vyššie zistených skutočností dospel k záveru, že oslobodzujúci rozsudok okresného súdu ako súdu prvého stupňa je vecne správny a zákonný vo svojom výroku, preto odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.